

تمدن ده هزار ساله ایران

افسانه یا حقیقت

جلد دوم

نویسنده: محمدرضا رضایی

سرشناسه: رضایی، محمدرضا، ۱۳۳۷

عنوان و نام پدیدآورنده: تمدن ده هزار ساله ایران افسانه یا حقیقت نویسنده محمدرضا رضایی

مشخصات نشر: تهران: محمدرضا رضایی، ۱۳۹۲

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: تمدن ایرانی - تاریخ

موضوع: ایران - تمدن

موضوع: ایران - تاریخ

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۸/۶/۱۱۷۶ DSR

رده بندی دیو: ۹۵۵/۰۷۱

شماره کتاب: ۳۱۹۱۸۹۹ ملی: ۳

چاپخانه: خراب

نام کتاب: تمدن ده هزار ساله ایران - افسانه یا حقیقت

تالیف: محمدرضا رضایی

تیراژ: ۱۵۰۰ سری

قطع: وزیری

چاپ: محراب

قیمت دوره: ۱۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۹۶۶۵-۷

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۹۶۶۶-۴

بخش پانزدهم: بابک خرم دین

۱۹ بابک خرم دین

بخش شانزدهم: صفاریان

۲۲ عمرولیث

۲۶ فرمانروایی سامانیان سیستان

۲۷ ابو جعفر احمد بن محمد بن خلف بن لیث

۲۷ خلف بن احمد

۲۷ امیر خلف و سبکتکین

۲۸ امیر خلف و آل بویه

۲۸ امیر خلف و منصور بن عزت

۲۹ کشته شدن طاهر

۲۹ فرجام کار خلف

بخش هفدهم: سامانیان

۳۲ فرمانروایی امیر اسماعیل

۳۲ پادشاهی ابونصر

۳۳ فرمانروایی نصر بن احمد

۳۳ پادشاهی نوح بن نصر

۳۴ فرمانروایی ابوالقوارس

۳۴ فرمانروایی امیر سدید ابوالصالح

۳۴ فرمانروایی ابوالقاسم نوح

۳۵ منصور و فروپاشی سلسله سامانی

۳۶ نام شاهان سامانی

بخش هیجدهم: سلسله زیار

۴۲ شاهان خاندان زیار

بخش نوزدهم: خاندان بویه

۴۴	حسن بن بویه
۴۵	فرمانروایی معزالدوله
۴۶	فخرالدوله
۴۷	شرف الدوله
۴۷	بهاء الدوله
۴۸	مجدالدوله
۴۹	سلطان الدوله
۴۹	مشرف الدوله
۵۰	ابو کالیجار
۵۱	جلال الدوله
۵۱	قوام الدوله
۵۲	خسرو فیروز
۵۲	فولاد ستون ابومنصور
۵۳	فروپاشی آل بویه
۵۴	نامه‌های امیران آل بویه

بخش بیستم: شاهان محلی

۵۸	امیران بنی بانیجور
۵۸	آل محتاج
۵۹	بنی سیمجور
۵۹	بنی فریغون
۶۰	بنی رشید
۶۱	امرای اندراب
۶۱	ایلک حانیان
۶۴	خوارزمشاهیان
۶۵	آل مأمون

۶۶	آل برهان
۶۷	آل مؤید
۶۸	شهریاران گرگان و تبرستان و گیلان
۷۳	گیلهای دوم
۷۶	گیلهای سوم
۷۷	گیلهای چهارم
۷۷	جستانیان
۸۰	امیران عرب در تبرستان
۸۰	سادات لوی
۸۴	آذربایجان

بخش بیست و یکم: سلسله غزنویان

۹۲	فرمانروایی اسماعیل
۹۵	پادشاهی امیر محمد بن محمود
۹۵	فرمانروایی سلطان مسعود بن محمود
۹۷	امیر مودود بن مسعود
۹۸	پادشاهی علی پسر مسعود و محمد بن مسعود
۹۸	عبدالرشید
۹۹	طغرل
۹۹	فرخزاد
۹۹	ابراهیم
۱۰۰	مسعود
۱۰۰	ارسلان
۱۰۱	بهرامشاه
۱۰۱	خسروشاه
۱۰۲	خسروملک

بخش بیست و دوم: سلسله سلجوقیان

- ۱۰۴.....بیکار خوارزم
- ۱۰۷.....مرگ طغرل
- ۱۰۷.....پادشاهی آل ب ارسلان
- ۱۰۸.....بیکار با امپراتور روم
- ۱۰۹.....کشته شدن آل ب ارسلان
- ۱۰۹.....ملکشاه سلجوقی
- ۱۱۰.....برکیارق
- ۱۱۱.....سلطان محمد
- ۱۱۲.....پادشاهی سنجر
- ۱۱۴.....محمود بن محمد بن بشا
- ۱۱۴.....طغرل بن محمد بن ملک شاه
- ۱۱۴.....مسعود بن محمد بن ملک شاه
- ۱۱۵.....ملکشاه بن محمود
- ۱۱۵.....محمد نبیره ملک شاه
- ۱۱۶.....سلیمان نوه ملک شاه
- ۱۱۶.....ارسلان بن طغرل بن محمد
- ۱۱۷.....پادشاهی طغرل بن ارسلان
- ۱۱۸.....سلجوقیان کرمان
- ۱۱۹.....سلجوقیان روم
- ۱۲۲.....اتابکان آذربایجان

بخش بیست و سوم: اسماعیلیان

- ۱۲۷.....بزرگ امید
- ۱۲۷.....محمد بن بزرگ امید
- ۱۲۷.....حسن بن محمد
- ۱۲۸.....محمد بن حسن

جلال الدین حسن ۱۲۸

علاء الدین ۱۲۸

بخش بیست و چهارم: خوارزمشاهیان

اتمز خوارزمشاه ۱۳۱

ایل ارسلان ۱۳۲

پادشاهی سلطان‌شاه و تکش ۱۳۲

سلطان محمد خوارزمشاه ۱۳۴

بخش بیست و پنجم: علوم و ادبیات ایران پس از چیرگی عرب تا یورش

مغول

فرهنگ تمدن ایران ۱۴۲

بخش بیست و ششم: حکومت مغول در ایران

اوکتای ۱۵۱

کیوک و منکو ۱۵۲

اباقا پس از مرگ هلاکو ۱۵۴

ارغوان و احمد تکودار ۱۵۴

گیخانو و بایدو ۱۵۴

فرمانروایی غازان ۱۵۵

الجایتو ۱۵۷

ابوسعید ۱۵۷

دین و مذهب در نزد مغولان ۱۵۹

آداب خاکسپاری ۱۶۰

اسلام آوردن غازان ۱۶۰

دستگاه کشوری پیرو قآن‌ها ۱۶۱

وضع مالی دولت ۱۶۲

واپسین ایلخان ۱۶۲

چوپانیان ۱۶۳

۱۶۴.....	امیر اشرف
۱۶۴.....	ایلکانیان
۱۶۷.....	امیران اینجو
۱۶۸.....	آل مظفر
۱۶۹.....	امیر مبارزالدین
۱۶۹.....	شاه شجاع
۱۷۰.....	شاه محمود
۱۷۰.....	شاه زین الدین
۱۷۱.....	شاه مندور
۱۷۲.....	شاهان کرت
۱۷۲.....	ملک شمس الدین
۱۷۳.....	ملک رکن الدین
۱۷۳.....	ملک فخرالدین
۱۷۳.....	غیاث الدین
۱۷۴.....	ملک شمس الدین
۱۷۴.....	ملک حافظ
۱۷۴.....	ملک معزالدین حسین
۱۷۵.....	ملک غیاث الدین
۱۷۵.....	سربداران
۱۷۶.....	آقامحمد آی تیمور
۱۷۶.....	کلواسفندیار
۱۷۶.....	خواجه شمس الدین
۱۷۷.....	خواجه علی شمس الدین
۱۷۷.....	خواجه یحیای کرابی
۱۷۷.....	حیدر قصاب
۱۷۷.....	خواجه لطف الله

۱۷۸.....	حسن دامغانی
۱۷۸.....	خواجه علی موید
۱۷۸.....	قراخانیان کرمان
۱۷۹.....	قطب الدین
۱۷۹.....	سلطان رکن الدین
۱۷۹.....	سلطان حجاج
۱۷۹.....	سیورغاتمیش
۱۸۰.....	پادشاه خاتون
۱۸۰.....	سلطان مظفرالدین
۱۸۰.....	سلطان قطب الدینهان
۱۸۰.....	اتابکان یزد
۱۸۱.....	رکن الدین دام
۱۸۱.....	عزالدین لنگر
۱۸۲.....	وردانروز
۱۸۲.....	اسپهسالار
۱۸۲.....	حاجی شاه
۱۸۳.....	اتابکان لرستان
۱۸۴.....	ملک هزار اسب
۱۸۴.....	اتابک تکه
۱۸۴.....	الب ارغو
۱۸۵.....	یوسف شاه
۱۸۵.....	اتابک افراسیاب
۱۸۵.....	اتابکان لر کوچک
۱۸۷.....	اتابکان فارس
۱۸۷.....	اتابک مظفرالدین تکه
۱۸۷.....	اتابک سعدبن زنگی

۱۸۸.....	ابوبکر سعد
۱۸۸.....	اتابک محمدشاه
۱۸۹.....	اتابک آتش خاتون
۱۸۹.....	اتابکان آذربایجان
۱۸۹.....	اتابک قزل ارسلان
۱۸۹.....	اتابک ابوبکر
۱۹۰.....	قتلغ اینانچ
۱۹۱.....	فرمانروایی ترکمانان
۱۹۲.....	آق قویرمو

بخش بیست و هشتم: سلسله تیموریان

۱۹۹.....	میرزا شاهرخ
۲۰۰.....	میرزا الغ بیک
۲۰۰.....	فروپاشی تیموریان

بخش بیست و هشتم: ادبیات در روزگار مغولان

۲۰۲.....	مولوی رومی
۲۰۲.....	شیخ عطار
۲۰۲.....	پوربها جامی
۲۰۲.....	فخرالدین عراقی
۲۰۳.....	سعدی
۲۰۳.....	خواجوی کرمانی
۲۰۳.....	عبیدر زاکانی
۲۰۴.....	حافظ
۲۰۴.....	جامی
۲۰۴.....	منهاج شراح
۲۰۵.....	محمد نسوی منشی
۲۰۵.....	عطلاملک جوینی

- ۲۰۵..... خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی
- ۲۰۵..... حمدالله مستوفی
- ۲۰۵..... میرخواند
- ۲۰۶..... شمس الدین اتفلاکی
- ۲۰۶..... معین الدین جوینی
- ۲۰۶..... خواجه نصیرالدین توسی
- ۲۰۷..... باباافضل کاشانی

بخش بیست و نهم: صفویان

- ۲۱۰..... اعلان مذهب رسمی
- ۲۱۱..... دشمنان اسماعیل
- ۲۱۱..... فرمانروایی شاه اسماعیل
- ۲۱۲..... شورش القاس
- ۲۱۲..... شورش سام میززرا
- ۲۱۳..... شاه اسماعیل دوم
- ۲۱۳..... شادشاهی محمدمیرزا
- ۲۱۴..... عباس میرزا
- ۲۱۴..... پیکار با عثمانی ها
- ۲۱۵..... هجوم خارجی ها به ایران
- ۲۱۵..... سرشت شاه عباس
- ۲۱۶..... شاه صفی
- ۲۱۶..... عباس دوم
- ۲۱۷..... صفی میرزا
- ۲۱۸..... سلطان حسین
- ۲۱۸..... رویدادهای قندهار
- ۲۲۰..... فتح اصفهان
- ۲۲۱..... کشته شدن محمود افغان

۲۲۲.....	پادشاهی اشرف افغان.....
۲۲۲.....	ارتباط اروپائیان با کشورهای آسیا.....
۲۲۲.....	روابط یا اسپانیا.....
۲۲۳.....	یورش پرتغالیها به گمبرون.....
۲۲۴.....	روابط با انگلیس.....
۲۲۴.....	فرار آنتونی شرلی.....
۲۲۵.....	نماینده فیلیپ دوم در ایران.....
۲۲۶.....	شکست پرتغالی ها و اسپانیولی ها.....
۲۲۷.....	پدیدار شدن سازمان های انگلیسی در شهرهای ایران.....
۲۲۸.....	امتیازات دربار به پرتغالی ها.....
۲۲۹.....	درخواست شاه عباس از انجمن همگانی هلند.....
۲۲۹.....	یورش هلندی ها به بربره قسم.....
۲۳۱.....	روابط ایران و فرانسه.....
۲۳۲.....	همبستگی ایران با آلمان و روسیه.....
۲۳۳.....	همبستگی ایران با روسیه.....
۲۳۴.....	ایران پس از یورش افغانها.....
۲۳۵.....	سید احمد.....
۲۳۵.....	تهماسب دوم.....
۲۳۷.....	عباس سوم.....
۲۳۸.....	شاعران ونویسندگان روزگار صفوی.....
۲۳۸.....	پایان کار اشرف افغان.....
	بخش سی ام: سلسله افشاریه
۲۴۰.....	تاجگذاری نادر و فروپاشی سلسله صفوی.....
۲۴۰.....	گشودن قندهار.....
۲۴۰.....	لشگرکشی به هندوستان.....
۲۴۱.....	کشته شدن نادر.....

بخش سی و یکم: سلسله زندیه

۲۴۶	لشگرکشی به آذربایجان
۲۴۷	زکی خان
۲۴۷	صادق خان
۲۴۸	علی مرادخان
۲۴۸	جعفرخان
۲۴۸	لطفعلی خان

بخش سی و دوم: سلسله قاجاریه

۲۵۳	لشگرکشی به قفقازیه
۲۵۴	فتح ترابان
۲۵۴	کشته شدن آغا محمدخان
۲۵۵	فتحعلی شاه اجار
۲۵۶	جنگ ایران و روسیه
۲۵۶	پیوندهای ایران و فرانسه
۲۵۶	پیوند ایران و انگلیس
۲۵۷	جنگ ایران و روس
۲۵۸	پایان عمر فتحعلی شاه قاجار
۲۵۹	فرمانروایی محمدشاه قاجار
۲۵۹	پایان زندگی محمدشاه
۲۵۹	جانشین محمدشاه قاجار
۲۶۰	شورش بهائیه
۲۶۱	مرگ امیرکبیر
۲۶۱	واگذاران امتیاز
۲۶۳	نخستین خط تلگراف در ایران
۲۶۳	تاسیس پست
۲۶۳	ضرابخانه

- ۲۶۴..... راه آهن در ایران
- ۲۶۴..... احداث کارخانه در ایران
- ۲۶۴..... تقویت اندیشه های آزادی خواهی
- ۲۶۵..... حکومت مظفرالدین شاه قاجار
- ۲۶۶..... بست نشستن بازرگانان در حرم عبدالعظیم
- ۲۶۷..... پایان عمر مظفرالدین شاه
- ۲۶۷..... پادشاهی محمدعلی شاه
- ۲۶۹..... به تخت نشستن احمد میرزا

مقدمه

حال که با مشیت الهی جلد اول این کتاب تاریخ به پایان برده شد با سپاس از الطاف لایزالش جلد دوم آن را در بر گرفته ایم.

چنانکه گذشت، ملت نجیب ایران از هزاران سال پیش تاکنون با تمام فراز و نشیب‌هایش سرافراز و استوار پابرجا ایستاده است.

چه روزگاری که این کشور بر نشان نابخردی رهبرانی و یا خیانت کسانی تا مرز فروپاشی و ویرانی کشیده شد و پایمردی و جوانمردی مردم دلیر، آن را به شکوه قبل خود بازگردانده‌اند. در هر عصر و قرون، تاریخ این کشور را به نظاره می‌نشینیم، چشم اندازی از نیروی فرهنگ ایرانی پدید می‌آید، می‌شود که هر بیننده‌ای را شگفت زده میکند، پایداری هفتصد سال در مقابل برهمنان، چهارصد سال نبرد با ترکان عثمانی، و آنچه امتیازی ویژه است که انگیزه سربلندی ایرانی است استقامت و پیروزیهای معنوی و گسترش نیکوکاری و دانش این ملت سرافراز بوده است.

در این کتاب قیام بابک خرم‌دین و سرکوب شدنش بدست «ایفه عباسی»، سلسله سلجوقیان، حکومت مغول در ایران، همبستگی ایران با کشور «ای» و پایی و مطالبی چند سخن به میان آمده است.

در پایان نگارنده فرآورده‌ی خود را تهی از کمبودها نمی‌داند و امید بر آن دارد که اندیشمندان فرزانه، نارسایی‌ها و لغزشها را یادآوری فرمایند تا چاپهای بعدی تا حد ممکن خالی از نقص و از رسانی بیشتری برخوردار باشد.

تقدیریم به ملت فرزانه و فهیم ایران

محمد رضا رضایی